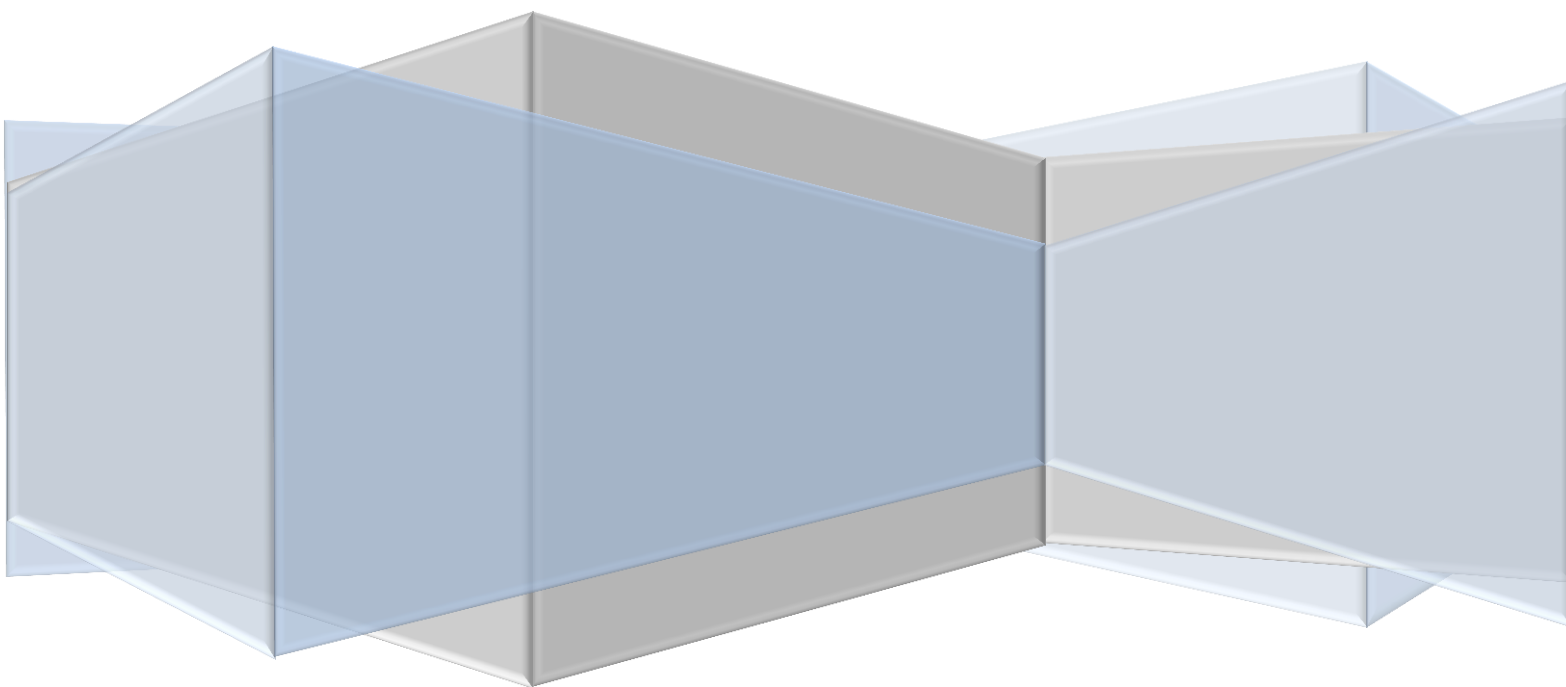

อ.ม.ก.
องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
WWW.ORTORKOR.COM

คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี และการนำองค์กร

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

คำนำ

ด้วยรัฐบาลได้กำหนดกรอบแนวทางกำกับดูแลในรัฐวิสาหกิจ (GOOD GOVERNANCE) โดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้เสนอ “หลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒” ต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีมติเห็นชอบร่างหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒ และกำหนดให้รัฐวิสาหกิจนำกรอบนโยบายดังกล่าวถือปฏิบัติต่อไป

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักการดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร โดยให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง อ.ต.ก. ทุกคนยึดถือเป็นแนวทาง ปฏิบัติ และเป็นพื้นฐานสำคัญในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และได้ดำเนินการ ทำความตกลงกับคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ตามบันทึก ข้อตกลงประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ ประจำปี หัวข้อ Core Business Enablers การกำกับ ดูแลที่ดีและการนำองค์กร และดำเนินการสู่การปฏิบัติตามเกณฑ์ประเมินผลการดำเนินงาน และใช้เป็นกลไก สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการบริหารจัดการองค์การ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย และมุ่งสู่ประโยชน์ต่อเกษตรกร ประชาชน ผู้ใช้บริการ

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลบทบาทของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) อ.ต.ก. จึงได้จัดทำคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์กร อย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ มุ่งผลสัมฤทธิ์ที่เกิดประโยชน์แก่สังคม สร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรต่อไป

คณะทำงานบริหารความเสี่ยง ควบคุมภายใน และการบริหารกิจการที่ดี
องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑	บททั่วไป
	ข้อมูลสำคัญขององค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจ ๑
	โครงสร้างองค์กร ๒
	หลักปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี ๓
	กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานของ อ.ต.ก. ๓
ส่วนที่ ๒	การกำกับดูแลกิจการที่ดีและการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
	๑. ความหมายของการกำกับดูแลกิจการที่ดี ๕
	๒. โครงสร้างการจัดการเพื่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ อ.ต.ก. ๖
	๓. นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ๘
	๔. หลักการและแนวทางปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการที่ดี ๘
	๕. นโยบายการบริหารจัดการองค์กร ๑๗
บรรณานุกรม	๒๒

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้าที่
ภาคผนวก (ต่อ)	
ภาคผนวก ๑๑ : นโยบายการแข่งขันทางการตลาดที่เป็นธรรม	๕๒
ภาคผนวก ๑๒ : ประกาศนโยบายการต่อต้านการทุจริตและการประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง)	๖๑
ภาคผนวก ๑๓ : ประกาศเจตนารมณ์ไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิด จากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)	๖๕
ภาคผนวก ๑๔ : ประกาศเจตนารมณ์เจตจำนงสุจริตในการบริหารงานการเป็นองค์กร คุณธรรมขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร	๖๖
ภาคผนวก ๑๕ : ประกาศมาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ	๖๘
ภาคผนวก ๑๖ : มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ และคู่มือการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงาน	๖๒

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยรัฐบาลจ่ายให้เป็นทุนประเดิมห้าสิบล้านบาท และมีวัตถุประสงค์หลัก คือ

๑. จัดตั้งตลาดเพื่อให้เป็นแหล่งกลางในการซื้อขายผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและสินค้าอื่นๆ

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรส่งผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมในครัวเรือนมาจำหน่ายโดยตรง โดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง

๓. ซื้อและจัดให้มีการซื้อผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรหรือสินค้าอุตสาหกรรมในครัวเรือนรวมทั้งเครื่องอุปโภค และบริโภคเพื่อจำหน่าย

๔. ดำเนินการพยุจราคาผลิตผล หรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

๕. ช่วยเหลือเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรในการผลิต การจำหน่าย การตลาด การเก็บรักษา และการขนส่ง ซึ่งผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ของการเกษตร

๖. ดำเนินการหรือส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรดำเนินการค้าขนส่ง และรับฝากซึ่งผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ปัจจัยในการผลิตวัสดุการเกษตร เครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตรหรือเครื่องอุปโภค และบริโภค

๗. ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงคุณภาพ มาตรฐาน และการผลิต ผลิตผลทางการเกษตรให้ตรงกับความต้องการของตลาด

๘. ดำเนินการในฐานะตัวแทนของรัฐบาลและกระทรวง ทบวงกรม เพื่อจัดหาปัจจัยในการผลิต และเครื่องอุปโภค และบริโภค จำหน่ายให้แก่เกษตรกรในราคาอันสมควร

วิสัยทัศน์ (Vision)

“องค์กรที่เป็นศูนย์กลางและช่องทางจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีความโดดเด่นน่าเชื่อถือด้านคุณภาพ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรอย่างยั่งยืน ”

พันธกิจ (Mission)

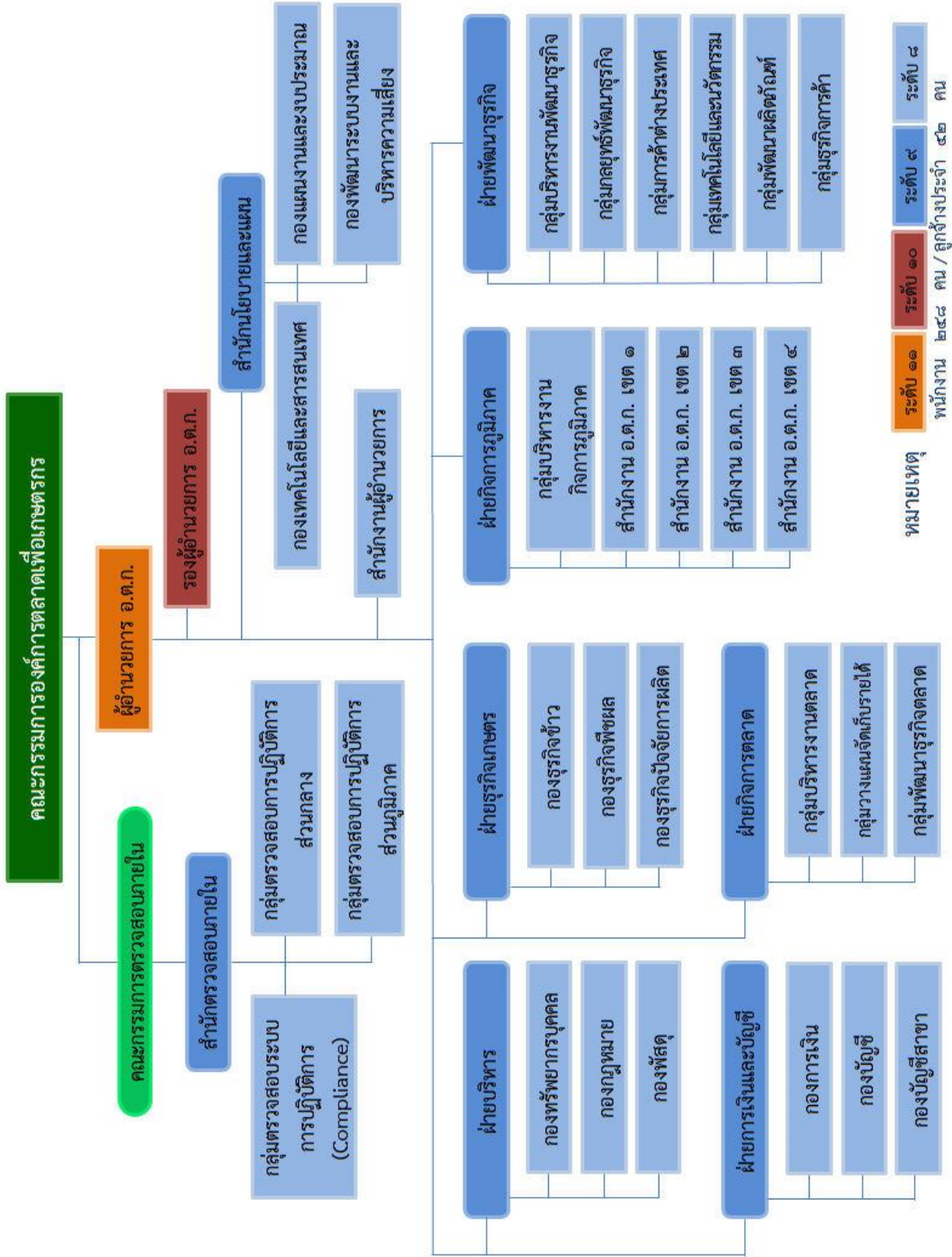
๑. สร้างและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรในระบบออนไลน์ และออฟไลน์ ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค เพื่อเป็นช่องทางจำหน่ายสินค้าเกษตร

๒. สนับสนุนและส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้รับความเชื่อถือด้านคุณภาพ

๓. สร้างมาตรฐานแบรนด์ อ.ต.ก.

๔. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรโดยใช้การตลาดนำการผลิต

โครงสร้างองค์กร

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและหลักสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ อ.ต.ก. ยึดหลักตามมาตรฐานสากล ๗ ประการ ได้แก่

- ๑) มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ (Accountability)
  - มุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่จนสำเร็จด้วยความรับผิดชอบต่องาน
- ๒) มีความสำนึกในหน้าที่ด้วยขีดความสามารถและประสิทธิภาพที่เพียงพอ (Responsibility)
  - มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานด้วยสำนึกในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพเต็มขีดความสามารถ
- ๓) มีการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยสุจริตและเท่าเทียมกัน (Equitable Treatment)
  - ปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยสุจริต เท่าเทียมกัน ยุติธรรม และเสมอภาค
- ๔) มีความโปร่งใส ทั้งในด้านการดำเนินงานและเปิดเผยข้อมูล (Transparency)
  - บริหารจัดการองค์กรด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบได้
- ๕) มีการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่กิจการและความสามารถในการแข่งขัน (Value Creation)
  - มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจขององค์กรให้มีความพร้อมต่อการแข่งขัน
- ๖) มีการส่งเสริมพัฒนาการกำกับดูแลและจรรยาบรรณที่ดีในการประกอบธุรกิจ (Ethics)
  - ส่งเสริมให้ปฏิบัติงานให้มีการกำกับดูแลและจรรยาบรรณที่ดี
- ๗) การมีส่วนร่วม (Participation)
  - ส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานของ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

หน่วยงานเชิงนโยบาย

๑. กระทรวงการคลัง
๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
๔. คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

หน่วยงานราชการ/องค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง/พันธมิตร

๑. การรถไฟแห่งประเทศไทย
๒. สำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
๓. กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์
๔. กรมการท่องเที่ยว
๕. หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ลูกค้า

๑. เกษตรกร
๒. กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มพัฒนา
๓. บุคคลที่หน่วยงานภาครัฐสนับสนุน
๔. ลูกค้า
๕. ผู้ประกอบการค้า

ชุมชน/สังคม/นักเคลื่อนไหว/องค์กรอิสระ/ภาคประชาคม/นักวิชาการ

๑. ชุมชน
๒. สังคม
๓. นักเคลื่อนไหว/องค์กรอิสระ/ภาคประชาคม/นักวิชาการ

คู่ค้า

๑. คู่ค้า
๒. คู่แข่ง
๓. เจ้าหนี้

สื่อมวลชน

๑. สื่อมวลชน

บุคลากร

๑. ผู้บริหารระดับสูง
๒. ผู้บริหารระดับกลาง
๓. ผู้บริหารระดับต้น
๔. พนักงานระดับปฏิบัติการ
๕. ลูกจ้างประจำและชั่วคราว

ส่วนที่ ๒

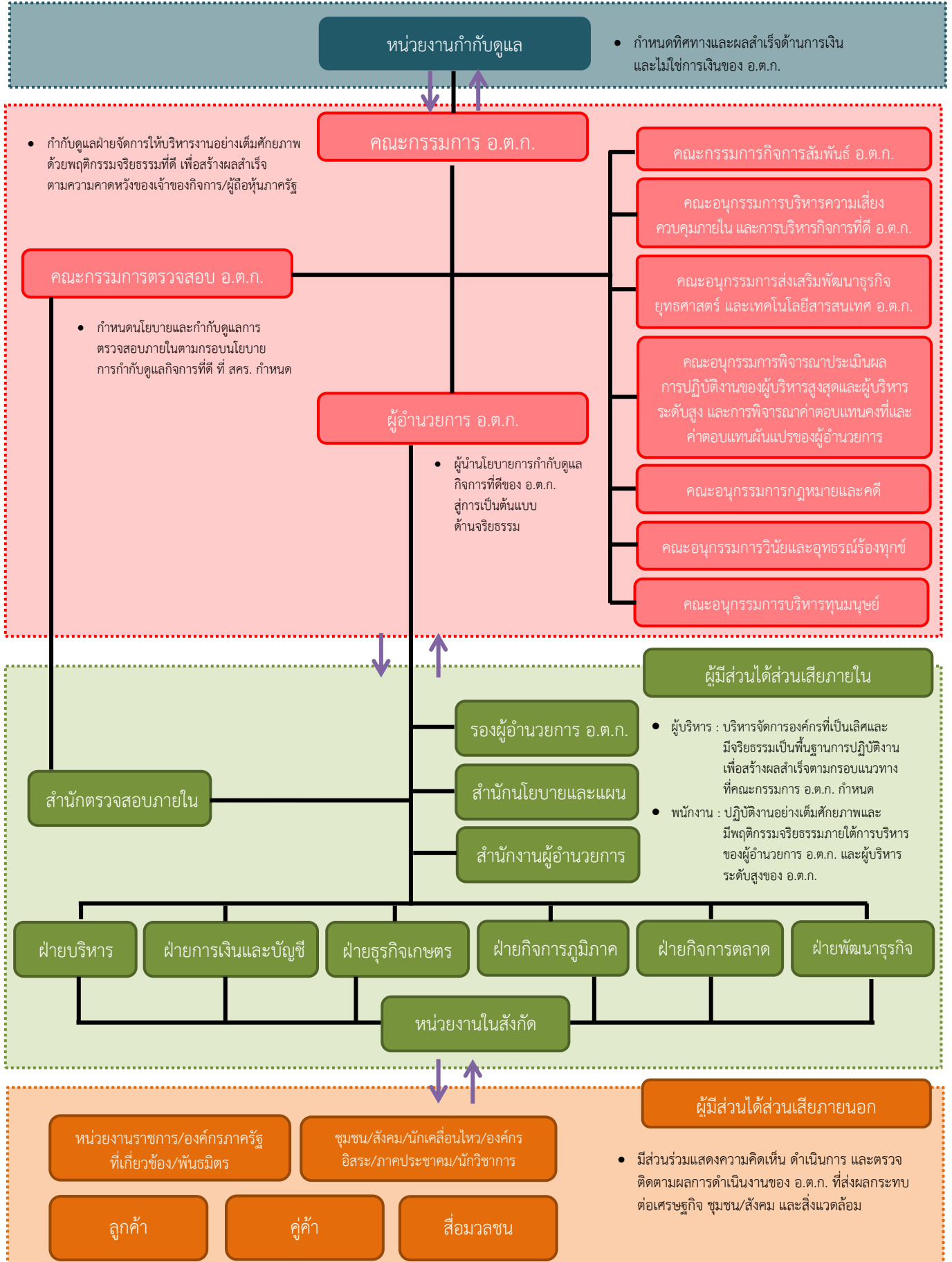
การกำกับดูแลกิจการที่ดีและการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

๑. ความหมายของการกำกับดูแลกิจการที่ดี

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร มุ่งเน้นการบริหารงานขององค์กรโดยกำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยได้จัดทำคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นโยบายรัฐบาล ๑๒ ด้าน และพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๓๕ เพื่อให้การบริหารงานขององค์กรเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่ดี สำหรับการขับเคลื่อนให้การดำเนินงานบรรลุตามวิสัยทัศน์ “องค์กรที่เป็นศูนย์กลางและช่องทางจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีความโดดเด่นน่าเชื่อถือ ด้านคุณภาพเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรอย่างยั่งยืน”

การกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร หมายถึง การบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ พัฒนาระบบคุณธรรม จริยธรรม ดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจให้กับทุกภาคส่วน และเกิดความเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเพื่อให้การดำเนินงานของ อ.ต.ก. มีความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เป็นองค์กรในระดับที่ได้มาตรฐาน โดยยึดมั่นในหลักเกณฑ์แนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจและหลักสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจตามมาตรฐานสากล

๒. โครงสร้างการจัดการเพื่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ อ.ต.ก.

๒.๑ หน่วยงานการกำกับดูแล หมายถึง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะกระทรวงเจ้าสังกัด และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลังในฐานะเป็นผู้ถือหุ้น ทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดทิศทางและเป้าหมายการดำเนินงานของ อ.ต.ก. ทั้งด้านการเงินและไม่ใช้การเงิน เพื่อให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรสร้างผลสำเร็จตามความหวัง ทั้งผลสำเร็จตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และผลสำเร็จทางการเงิน โดยไม่ให้เกิดความริ้วไหลจากการประพดติมิชอบหรือการขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ซึ่งถูกกำหนดผ่าน แผนนโยบายของผู้ถือหุ้นภาครัฐ (Statement of Directions : SOD) ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.)

๒.๒ คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนสถาบันเกษตรกร เพื่อทำหน้าที่วางนโยบาย และควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของ อ.ต.ก. รวมถึงการกำกับดูแลฝ่ายจัดการให้ปฏิบัติงานให้สำเร็จตามแผนนโยบายของผู้ถือหุ้นภาครัฐ (Statement of Directions : SOD) ที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กำหนด การกำกับดูแลเพื่อสนับสนุนให้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ประกอบกิจการด้วยความเป็นเลิศ มีประสิทธิภาพ

๒.๓ คณะกรรมการตรวจสอบองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เป็นคณะกรรมการชุดย่อยซึ่งมีคุณสมบัติด้านความเป็นอิสระ และความรู้ความสามารถทางการเงินและบัญชี เพื่อช่วยสนับสนุนคณะกรรมการ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ในการนำให้องค์กรเกิดระบบการตรวจสอบภายในที่มีความเพียงพอและเป็นมาตรฐาน ป้องกันการทุจริตโดยปฏิบัติตามกระบวนการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

๒.๔ ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ในฐานะผู้บริหารสูงสุดต้องนำแผนนโยบายผู้ถือหุ้นภาครัฐ (Statement of Directions : SOD) นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์กร และนโยบายการบริหารงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมขององค์กรให้สอดคล้องตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กำหนด มาปฏิบัติงานเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะในการเป็นผู้นำ การสื่อสาร การสร้างแรงจูงใจ และการบริหารจัดการหน่วยงานต่างๆ ให้ปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรอย่างครบถ้วน และมีประสิทธิภาพ

๒.๕ สำนักตรวจสอบภายใน เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงในการนำนโยบายการตรวจสอบภายในที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรมาปฏิบัติ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักตรวจสอบภายใน องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นไปตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรที่กำหนดและจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร

๒.๖ ทุกหน่วยงานทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทุกหน่วยงานจะต้องยึดถือและปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน รวมทั้งพร้อมที่จะสนับสนุนกิจกรรม/แผนงาน/โครงการตามนโยบายดังกล่าวให้มีผลอย่างเป็นรูปธรรม ปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ และมีพฤติกรรม จริยธรรมตามที่องค์กรคาดหวัง

๒.๗ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก การดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร จะต้องเปิดโอกาสและมีช่องทางให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อร้องเรียน และสามารถติดตามผลการดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรที่อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ชุมชน/สังคม สิ่งแวดล้อมได้อย่างสะดวก เช่น การเปิดเผยรายงานประจำปี เป็นต้น

๓. นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อ.ต.ก.) มีเป้าหมายในการบริหารงานองค์กรให้มีความมั่นคง ยั่งยืน และตระหนักถึงความสำคัญในการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดย อ.ต.ก. ได้กำหนดแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลตามหลักการขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development : OECD) ระบบการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในกระบวนการ (CSR in Process) ตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) เพื่อเป็นแนวปฏิบัติแก่ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ดังนี้

๑. คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร นำหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางปฏิบัติ และกรอบมาตรฐานสากลด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ระบบ OECD ระบบ CSR in Process การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับขององค์กร มาใช้เป็นกรอบการบริหารจัดการ และดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

๒. คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี หลักธรรมาภิบาล พัฒนาระบบคุณธรรม คู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

๓. คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานภายในองค์กร โดยปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และเป็นธรรม โดยยึดหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน การรับสินบนทุกรูปแบบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

๔. คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร กำกับให้มีระบบการบริหารจัดการที่ดีในองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร โดยแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือมอบหมายหน้าที่ให้แก่คณะอนุกรรมการให้ครอบคลุมระบบงานที่สำคัญ และครอบคลุมระบบประเมินผลรัฐวิสาหกิจ (Core Business Enablers) ๘ ด้าน ประกอบด้วย ๑) การกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร ๒) การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ๓) การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ๔) การมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และลูกค้า ๕) การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล ๖) การบริหารทุนมนุษย์ ๗) การจัดการความรู้และนวัตกรรม ๘) การตรวจสอบภายใน เพื่อกำกับทิศทางการดำเนินงาน และพิจารณาถ่วงถ่วง พร้อมทั้ง ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

๔. หลักการและแนวทางปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ตามมาตรฐานสากลตามหลักการขององค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organisation for Economic Co-operation and Development : OECD) หลักการและแนวทาง การกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ได้กำหนดให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจนำไปยึดถือปฏิบัติ โดยองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรได้นำมากำหนดเป็นหลักการและแนวทางปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการที่ดี ๙ หมวด สำหรับคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้างองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ไว้ในคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ดังนี้

หมวดที่ ๑ บทบาทของภาครัฐ

สำนักงานผู้อำนวยการ กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีแก่ผู้ถือหุ้นภาครัฐ อย่างเป็นระบบ โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่

๑. การรายงานผลการดำเนินงานด้านการเงินและไม่ใช้การเงิน
๒. การรายงานการปฏิบัติตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีตามมาตรฐานสากล
๓. การรายงานการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับกิจการ

โดยเสนอต่อคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรพิจารณา และประธานกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นผู้ลงนามในประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีแก่ผู้ถือหุ้นภาครัฐ

ทั้งนี้ สำนักงานผู้อำนวยการ ได้ดำเนินการเผยแพร่ประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีแก่ผู้ถือหุ้นภาครัฐ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

หมวดที่ ๒ สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

สำนักงานผู้อำนวยการ และกองพัฒนาระบบงานและบริหารความเสี่ยง จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านสิทธิของผู้ถือหุ้นอย่างเป็นระบบโดยครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้

๑. นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการป้องกันการรั่วข้อมูลภายใน
๒. นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์
๓. นโยบายและแนวปฏิบัติด้านรายการที่เกี่ยวข้องโยกกัน

สำนักงานผู้อำนวยการ และกองพัฒนาระบบงานและบริหารความเสี่ยงได้ดำเนินการประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการป้องกันการรั่วข้อมูลภายใน และนโยบายและแนวปฏิบัติด้านรายการที่เกี่ยวข้องโยกกัน เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

หมวดที่ ๓ คณะกรรมการ

๑. โครงสร้างของคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

(๑) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร พ.ศ.๒๕๖๗ มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้มี “คณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร” ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงบประมาณ และผู้แทนกระทรวงการคลังเป็นกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยในจำนวนนี้ให้มีผู้แทนสถาบันเกษตรกรไม่น้อยกว่าสองคน ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งบัญญัติว่า “ให้รัฐวิสาหกิจมีกรรมการได้รวมทั้งสิ้นไม่เกิน ๑๑ คน แต่ถ้าวุฒิสภาทมิข้กำหนดให้มีกรรมการน้อยกว่า ๑๑ คน ก็ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ นั้น”

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๗ ได้บัญญัติว่า “ผู้ใดจะดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจเกิน ๓ แห่งมิได้” ทั้งนี้ ให้นับรวมการเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งกรรมการด้วย

(๒) กรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่ง เพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้ กฎหมายจึงได้บัญญัติให้ผู้มีอำนาจพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติ คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.๒๕๑๘ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๕๐

๒. การสรรหากรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

(๑) การสรรหากรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการแต่งตั้งคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ กรณีรัฐวิสาหกิจมีกรรมการไม่เพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.๒๕๖๖ ซึ่งการสรรหากรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจะต้องเป็นบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้นไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจ โดยการกำหนดทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญของกรรมการรัฐวิสาหกิจ (Skill Matrix) เฉพาะด้านที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

(๒) กำหนดทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญของกรรมการรัฐวิสาหกิจ (Skill Matrix) เฉพาะด้านที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร โดยกำหนดทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญหลัก ประกอบด้วย ๑) ด้านการเงิน ๒) ด้านบัญชี ๓) ด้านกฎหมาย ๔) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ ๕) ด้านอื่นๆ โดยจำนวนทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญต้องไม่เกินจำนวนของคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

(๓) เมื่อกรรมการลาออก/พ้นจากตำแหน่ง อ.ต.ก. จะดำเนินการดังนี้

- กรณี กรรมการผู้แทนหน่วยงาน ลาออก/พ้นจากตำแหน่ง
องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร จะดำเนินการแจ้งหน่วยงานให้แต่งตั้งผู้แทนหน่วยงานแทนกรรมการรายเดิมภายใน ๑๕ วัน หลังจากที่ได้รับหนังสือแจ้งการลาออก/พ้นจากตำแหน่ง
- กรณี กรรมการอื่น ลาออก/พ้นจากตำแหน่ง
องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร จะดำเนินการสรรหากรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตามแนวทางการแต่งตั้งคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจแทนกรรมการรายเดิม โดยเสนอรัฐมนตรีผู้กำกับดูแลองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหากรรมการอื่นในคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อพิจารณารายชื่อบุคคลให้สอดคล้องกับ Skill Matrix ที่กำหนด ภายใน ๑๕ วัน หลังจากที่ยังองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรได้รับหนังสือแจ้งการลาออก/พ้นจากตำแหน่ง

๓. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

อำนาจในการวางนโยบาย และการควบคุมดูแลโดยทั่วไปตามมาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๓๕ บัญญัติว่า “ให้คณะกรรมการ อ.ต.ก. มีอำนาจหน้าที่วางนโยบาย และควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจกรรมของ อ.ต.ก. และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดชนิดหรือประเภทของผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่ อ.ต.ก.จะซื้อตามมาตรา ๖ (๓) และที่จะพุงราคาตามมาตรา ๖ (๔)

(๒) กำหนดอัตราค่าเช่าที่ดิน สถานที่ และค่าตอบแทนต่างๆ ของ อ.ต.ก.

(๓) กำหนดอัตราดอกเบี้ย ค่าภาระ ค่าบริการ ค่านายหน้า และดำเนินธุรกิจต่างๆ ของ อ.ต.ก.

(๔) กำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะของบุคคลที่จะประกอบกิจการค้าในตลาดของ อ.ต.ก. และกำหนดให้มีการจดทะเบียนผู้ประกอบการกิจการดังกล่าว รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการวางหลักประกันการชำระราคาสินค้าที่ซื้อขายกันนั้น

- (๕) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การเงิน และการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ของ อ.ต.ก.
- (๖) ออกข้อบังคับว่าด้วยวิธีการขาย และซื้อสินค้าในตลาดของ อ.ต.ก.
- (๗) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ แต่งตั้ง การเลื่อน ลด และตัดเงินเดือน หรือค่าจ้าง การถอดถอน ระเบียบวินัย การสอบสวน การลงโทษพนักงานและลูกจ้าง
- (๘) ออกข้อบังคับว่าด้วยจำนวนอัตราตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าบ้าน หรือที่พัก ค่าทดแทนและเงินอื่นๆ
- (๙) ออกข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายเงินบำเหน็จ การจ่ายเงินสวัสดิการและการจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ พนักงานและลูกจ้างตลอดจนการจัดการเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จ กองทุนสวัสดิการ กองทุนสงเคราะห์
- (๑๐) ออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗
- (๑๑) จำหน่ายทรัพย์สินออกจากบัญชีเป็นสูญ
- (๑๒) ตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะให้กระทำการกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ คณะกรรมการมอบหมาย

๔. แนวทางปฏิบัติที่ดีของคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

- (๑) คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจเพื่อ ประโยชน์สูงสุดต่อภาครัฐและประชาชน และควรจัดให้มียุทธศาสตร์การพัฒนางานที่สอดคล้องกับแนวนโยบาย ของผู้ถือหุ้นภาครัฐของรัฐวิสาหกิจ และติดตามกำกับให้มีการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์
- (๒) คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจควรกำหนดวิสัยทัศน์ของกิจการ และมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน ของฝ่ายจัดการ โดยควรติดตามผลการดำเนินงานของฝ่ายจัดการให้มีการปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างสม่าเสมอ
- (๓) คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจควรมีมาตรการป้องกันกรณีที่มีการและผู้บริหารใช้ข้อมูลภายในเพื่อหา ผลประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นในทางมิชอบ (Abusive Self-dealing)
- (๔) คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจมีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลของผู้บริหารสูงสุด โดยประเมินผลอย่างสม่าเสมออย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- (๕) คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจควรมีภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ เพื่อ ประโยชน์สูงสุดของรัฐวิสาหกิจและเจ้าของกิจการ/ผู้ถือหุ้นโดยรวม และมีโครงสร้างคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจที่เอื้อ ต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระ โดยเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านที่เป็นประโยชน์แก่รัฐวิสาหกิจ และควรมีกรรมการที่เป็นอิสระจากภายนอกในจำนวนที่มากพอเพื่อป้องกันการครอบงำ คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ควรประกอบด้วยกรรมการที่เป็นอิสระจากภายนอกอย่างน้อยหนึ่งในสามของคณะกรรมการทั้งหมด โดยกรรมการ ที่เป็นอิสระจากภายนอกอย่างน้อยหนึ่งคน ควรแต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังจัดทำขึ้น
- (๖) คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจควรกำหนดบรรทัดฐานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอย่างมีหลักเกณฑ์ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเองเทียบกับบรรทัดฐานดังกล่าวเป็นระยะๆ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- (๗) คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจควรได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและทันเวลา เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจ ในประเด็นต่างๆ ได้อย่างรอบคอบเที่ยงตรง
- (๘) การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามมาตรา ๑๐๒ และมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ซึ่งรวมถึงคณะกรรมการ และผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยัง ไม่บรรลุนิติภาวะ ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กำหนด โดยให้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินเมื่อเข้ารับตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่ง และทุกสามปีตลอดเวลาที่ยังดำรงตำแหน่ง ภายใน ๖๐ วัน

๕. การประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร คณะกรรมการชุดย่อย คณะอนุกรรมการ หรือ คณะทำงานอื่นที่คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรแต่งตั้ง

(๑) การประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

(๑.๑) มีการกำหนดการประชุมไว้ล่วงหน้าตลอดปีปฏิทินอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง โดยประธานกรรมการเป็นผู้กำหนดหรือตามความจำเป็น และแจ้งให้กรรมการแต่ละคนทราบกำหนดการดังกล่าว เพื่อให้กรรมการสามารถจัดสรรเวลาและเข้าประชุมได้อย่างครบถ้วน

(๑.๒) กรรมการต้องมาประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด โดยนับรวมประธานกรรมการด้วย จึงจะครบองค์ประชุม

(๑.๓) ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในการประชุม หากประธานไม่สามารถเข้าประชุมได้ด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดก็ตาม ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ประธานกรรมการและกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

(๑.๔) กรรมการควรศึกษาวาระการประชุมและเอกสารล่วงหน้าก่อนเข้าประชุม และอาจจะตรวจสอบข้อมูลหรือหลักการจากแหล่งอื่นด้วย เพื่อสามารถพิจารณาประเด็นต่างๆ ได้อย่าง รอบคอบถี่ถ้วน

(๑.๕) กรรมการสามารถขอข้อมูล คำปรึกษา และบริการต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของ อ.ต.ก. จากผู้บริหารระดับสูง เพื่อประกอบการประชุมแต่ละครั้ง หากเห็นว่าจำเป็น

(๑.๖) ในการพิจารณาปัญหาที่ต้องอาศัยมติหรือความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ให้ถือเอาเสียงข้างมากของกรรมการที่มาประชุม หากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นการชี้ขาด

(๑.๗) ในการลงมติในที่ประชุม กรรมการจะต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ คำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากมตินั้น หากไม่เห็นด้วยกับมติที่ประชุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งต้องกระทำด้วยความโปร่งใส สุจริต เมื่อเห็นว่ามีความไม่โปร่งใสให้คัดค้านหรือทักท้วง ไม่ควรเพิกเฉย และให้จดบันทึกไว้ในรายงานการประชุมด้วยทุกครั้ง

(๑.๘) ในกรณีที่กรรมการท่านใดไม่เห็นด้วยกับมติของที่ประชุม สามารถบันทึกความเห็นแย้งไว้ในรายงานการประชุมของคณะกรรมการได้ และหากท่านใดไม่ได้เข้าร่วมประชุมจะต้องติดตามเรื่องที่เสนอในที่ประชุมพิจารณาด้วย หากไม่เห็นด้วยในเรื่องใด จะต้อง มีหนังสือแสดงความคิดเห็นต่อประธานกรรมการ เพื่อเป็นหลักฐานด้วย

(๑.๙) กำหนดให้ส่งวาระการประชุมให้คณะกรรมการพิจารณาล่วงหน้าก่อนวันประชุม ๗ วัน

(๑.๑๐) ในกรณีที่กรรมการมีส่วนได้ส่วนเสียในวาระใด กรรมการท่านนั้นควรออกนอกห้องประชุม จนกว่ากรรมการที่เหลือจะพิจารณาวาระนั้นแล้วเสร็จ

(๑.๑๑) คณะกรรมการควรเข้าร่วมการประชุมร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปของจำนวนการประชุม คณะกรรมการทั้งหมด

(๒) การประชุมคณะกรรมการชุดย่อย คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานอื่นที่คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรแต่งตั้ง

การประชุมคณะกรรมการชุดย่อยและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรแต่งตั้งควรมีการกำหนดการประชุมไว้ล่วงหน้าตลอดปีปฏิทิน และจัดส่งวาระการประชุมให้กรรมการพิจารณาล่วงหน้าก่อนวันประชุม ๗ วัน

๖. การพัฒนาคณะกรรมการ

เพื่อให้กรรมการ อ.ต.ก. ได้รับทราบถึงบทบาท อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ อ.ต.ก. ในฐานะที่เป็นผู้กำกับ ดูแล และควบคุมการดำเนินงานของ อ.ต.ก. ให้เป็นไปตามนโยบาย มติคณะรัฐมนตรี หรือตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งสิทธิ และหน้าที่ในฐานะที่เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ อ.ต.ก. จึงได้ ดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดทำคู่มือคณะกรรมการ อ.ต.ก. เอกสารที่เกี่ยวกับองค์กร ผลการดำเนินงานขององค์กร และการการ เยี่ยมชมองค์กร สำหรับกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ ได้รับทราบถึงบทบาท อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการ อ.ต.ก.

(๒) ส่งเสริมความรู้ความสามารถของคณะกรรมการ โดยการเชิญเข้าร่วมอบรมในหลักสูตร ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ และพัฒนาศักยภาพ และความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาองค์กร พร้อมทั้งรับทราบ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นปัจจุบัน

๗. ค่าตอบแทนของคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร คณะกรรมการชุดย่อย คณะอนุกรรมการ หรือ คณะทำงานอื่น

ค่าตอบแทนของคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร คณะกรรมการชุดย่อย คณะอนุกรรมการ หรือ คณะทำงานอื่น

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดอัตราและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนรายเดือนและเบี้ยประชุม กรรมการรัฐวิสาหกิจ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการชุดย่อย คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานอื่น เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๒

อ.ต.ก. จัดอยู่ในกลุ่มรัฐวิสาหกิจ กลุ่ม ๔ (รัฐวิสาหกิจขนาดกลาง) ซึ่งกำหนดอัตราการจ่ายค่าตอบแทนราย เดือนกรรมการรัฐวิสาหกิจไม่เกิน ๘,๐๐๐ บาท/คน/เดือน และอัตราค่าเบี้ยประชุมกรรมการรัฐวิสาหกิจรายครั้งไม่เกิน ๑๖,๐๐๐ บาท/คน/ครั้ง

ทั้งนี้ กรณีการประชุมคณะกรรมการชุดย่อย คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานอื่นที่แต่งตั้ง โดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ให้รัฐวิสาหกิจจ่ายเฉพาะเบี้ย ประชุมให้กับกรรมการรัฐวิสาหกิจและกรรมการอื่นที่เข้าร่วมประชุม เป็นจำนวนเท่ากัน ในอัตรา ๐.๕ เท่าของค่าเบี้ย ประชุมกรรมการรัฐวิสาหกิจ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

โดยอัตราจ่ายค่าตอบแทนรายเดือนและเบี้ยประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และ กรรมการอื่นในคณะกรรมการชุดย่อย คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานอื่นที่คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อ เกษตรกรแต่งตั้ง โดยแยกตามกลุ่มรัฐวิสาหกิจ ดังนี้

(๑) ค่าตอบแทนรายเดือน

ให้รัฐวิสาหกิจจ่ายค่าตอบแทนรายเดือนให้กับผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจ โดยจ่ายให้ ประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจในอัตรา ๒ เท่าของค่าตอบแทนกรรมการรัฐวิสาหกิจ

ทั้งนี้ ในกรณีที่กรรมการรัฐวิสาหกิจดำรงตำแหน่งไม่เต็มเดือนให้จ่ายค่าตอบแทนรายเดือน ตามสัดส่วนระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง

(๒) เบี้ยประชุม

นับแต่วันที่มีการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ให้รัฐวิสาหกิจจ่ายเบี้ยประชุมให้กับกรรมการ ที่เข้าร่วมการประชุมเป็นรายครั้ง โดยให้ประธานในที่ประชุมได้รับเบี้ยประชุมสูงกว่ากรรมการในอัตราร้อยละ ๒๕ ของเบี้ยประชุมดังกล่าว

ทั้งนี้ ให้รัฐวิสาหกิจจ่ายเบี้ยประชุมให้กรรมการรัฐวิสาหกิจ และกรรมการอื่นในคณะกรรมการ ชุ่ยย่อย คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานอื่น เท่ากันในอัตรา ๐.๕ เท่าของเบี้ยประชุมที่จ่ายให้กรรมการรัฐวิสาหกิจ
อ.ต.ก.ดำเนินการเผยแพร่คำตอบแทนของคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร คณะกรรมการ ชุ่ยย่อย คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานอื่นในรายงานประจำปีขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

๘. การประเมินผลคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กำหนดให้การประเมินตนเองของคณะกรรมการ (Self - Assessment) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ โดยรัฐวิสาหกิจ ควรจัดให้มีการประเมินตนเองของคณะกรรมการ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรมีประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับแนวทางตามที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กำหนด

(๑) วิธีการประเมินตนเองของคณะกรรมการ โดยผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการองค์การ ตลาดเพื่อเกษตรกรเป็นประจำทุกปี ดังนี้

๑. แบบประเมินคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรทั้งคณะ (Board evaluation)

๒. แบบประเมินตนเองของกรรมการรายบุคคล (Self - Assessment)

(๒) คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรพิจารณาประเมินตนเอง และระบุประเด็นการปรับปรุง/ แก้ไขเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยการจัดทำแผนเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน

๙. คณะกรรมการชุ่ยย่อย คณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานอื่นที่คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรแต่งตั้ง

คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำหน้าที่บางประการ ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งเบาภาระของคณะกรรมการ และเพื่อให้การดำเนินงานคล่องตัว คณะอนุกรรมการดังกล่าวอาจมีชื่อเรียกต่างๆ กันได้ เช่น คณะกรรมการ คณะทำงาน หรือคณะบุคคลอื่นที่แต่งตั้ง อย่างถูกต้อง โดยคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ถือเป็นคณะอนุกรรมการของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจนั้นๆ และได้รับ ผลตอบแทนตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการองค์การตลาด เพื่อเกษตรกรแต่งตั้ง จำแนกเป็น ๓ กลุ่มหลัก ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการ อ.ต.ก.แต่งตั้งตามบัญญัติแห่งกฎหมาย ดังนี้

คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร แต่งตั้งตามมาตรา ๑๙ และ ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติให้มีคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ ประกอบด้วย กรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้นคนหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจกำหนดเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนฝ่ายนายจ้าง ซึ่งรัฐวิสาหกิจแต่งตั้งจากฝ่ายบริหารของรัฐวิสาหกิจนั้น ตามจำนวนที่รัฐวิสาหกิจกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า ๕ คน แต่ไม่เกิน ๙ คน และผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง แต่งตั้งจากสมาชิกสหภาพแรงงานในรัฐวิสาหกิจนั้น ตามที่สหภาพแรงงานเสนอ มีจำนวนเท่ากับผู้แทนฝ่ายนายจ้าง เป็นกรรมการ โดยกำหนดให้อยู่ใน ตำแหน่งคราวละ ๒ ปี

(๒) คณะอนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการ อ.ต.ก.แต่งตั้งตามมติคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการตรวจสอบองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

คณะกรรมการตรวจสอบองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร แต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติของ คณะกรรมการตรวจสอบในรัฐวิสาหกิจ และตามหลักเกณฑ์และแนวทางกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๓ และ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ เห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

กำหนดให้คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจแต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจสอบรัฐวิสาหกิจขึ้น ประกอบด้วย กรรมการอย่างน้อย ๓ คน และไม่เกิน ๕ คนขึ้นอยู่กับขนาดของแต่ละรัฐวิสาหกิจ และขอบเขตความรับผิดชอบในการดำเนินงาน โดยกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย ๑ คนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ หรือมีประสบการณ์ด้านการบัญชีหรือการเงิน โดยมีประธาน ๑ คน กรรมการอีกไม่น้อยกว่า ๒ คน และให้หัวหน้าตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นเลขานุการ

ทั้งนี้ วาระการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นไปตามวาระการเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจนั้น

(๓) คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรแต่งตั้ง เพื่อดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะตามนโยบายของคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรอาจพิจารณาแต่งตั้งจากกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรบุคคลภายนอกผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้บริหารองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตามที่คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเห็นสมควร ดังนี้

๑) คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง ควบคุมภายใน และการบริหารกิจการที่ดี องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

๒) คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาธุรกิจ ยุทธศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

๓) คณะอนุกรรมการพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสูงสุดและผู้บริหารระดับสูง และการพิจารณาค่าตอบแทนคงที่และค่าตอบแทนผันแปรของผู้บริหาร

๔) คณะอนุกรรมการกฎหมายและคดี

๕) คณะอนุกรรมการวินัยและอุทธรณ์ร้องทุกข์

๖) คณะอนุกรรมการบริหารทุนมนุษย์

๗) คณะอนุกรรมการอื่นตามที่สมควร

หมวดที่ ๔ บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ยึดหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในการคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ ปฏิบัติต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างยุติธรรมและเสมอภาค เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและการประสานประโยชน์ระหว่าง อ.ต.ก. กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการสร้างความมั่นคงสร้างงานและสร้างกิจการให้มีฐานะทางการเงินที่มั่นคง อย่างยั่งยืน โดยได้ดำเนินการจัดทำนโยบายและแผนงานต่างๆ ดังนี้

๑. ฝ่ายกิจการตลาด ตระหนักถึงความสำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินภารกิจขององค์กร โดยให้ความสำคัญผ่านการสร้างความผูกพันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและมุ่งสร้างประสบการณ์ที่ดีในการบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มอย่างครอบคลุม ได้จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร แผนแม่บทผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๔-๒๕๖๗ และแผนการสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (ฉบับปรับปรุง ปี ๒๕๖๖)

๒. ฝ่ายกิจการภูมิภาค ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านลูกค้าและตลาด ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖-๒๕๗๐ เพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจ และเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงองค์กร

หมวดที่ ๕ ความยั่งยืนและนวัตกรรม

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เสนอแนวทางการบริหารจัดการนวัตกรรมแก่คณะกรรมการ อ.ต.ก. เพื่อให้คณะกรรมการมอบข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่มีสาระสำคัญ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการบริหารจัดการนวัตกรรมขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ที่ชัดเจนและเป็นระบบ อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นพื้นฐานขับเคลื่อน ให้องค์กรเกิดความยั่งยืน

กลุ่มเทคโนโลยีและนวัตกรรม ได้ดำเนินการประกาศนโยบายด้านนวัตกรรมขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๖

หมวดที่ ๖ การเปิดเผยข้อมูล

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร มีนโยบายในการการเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศและความโปร่งใสให้มีความครอบคลุมและความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ทั้งที่เป็นสารสนเทศทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงินอย่างครบถ้วน เพียงพอ ตรงต่อความเป็นจริง เชื่อถือได้ สม่าเสมอ ทันเวลา และทัดเทียมกัน

(๑) การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและไม่ใช่ทางการเงินในรายงานประจำปี โดยดำเนินการเปิดเผยข้อมูลดังนี้

(๑.๑) การเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน ประกอบด้วย

- รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการ/คณะกรรมการตรวจสอบต่อรายงานทางการเงิน
- ฝ่ายการเงินและบัญชี เสนองงบการเงินขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรประจำปีงบประมาณต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อตรวจสอบและรายงานความเห็นของผู้สอบบัญชี งบการเงิน และหมายเหตุประกอบงบการเงินในหนังสือรายงานประจำปี

(๑.๒) การเปิดเผยข้อมูลไม่ใช่ทางการเงิน ประกอบด้วย

- สำนักงานผู้อำนวยการ จัดทำรายละเอียดประวัติคณะกรรมการ อ.ต.ก./การเข้าประชุม/โครงสร้าง/ค่าตอบแทนกรรมการฯ และส่งข้อมูลให้กับคณะทำงานจัดทำหนังสือรายงานประจำปี เพื่อรวบรวมข้อมูลและบันทึกข้อมูลในหนังสือรายงานประจำปี

- สำนักงานผู้อำนวยการ รายงานนโยบายและกิจกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี และนโยบายและกิจกรรมการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม และส่งข้อมูลให้กับคณะทำงานจัดทำหนังสือรายงานประจำปี เพื่อรวบรวมข้อมูลและบันทึกข้อมูลในหนังสือรายงานประจำปี

- กองแผนงานและงบประมาณ รายงานโครงสร้างของกลุ่มธุรกิจ/โครงสร้างผู้ถือหุ้นเพื่อสะท้อนผู้มีอำนาจควบคุมที่แท้จริง

- กองแผนงานและงบประมาณ การอธิบายเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลง ที่สำคัญ รวมทั้งปัจจัยที่เป็นสาเหตุหรือมีผลต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

- สำนักตรวจสอบภายใน รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบต่อรายงานทางการเงิน

- กองพัฒนาระบบงานและบริหารความเสี่ยง รายงานความเสี่ยงหลักของการดำเนินธุรกิจ

- กองทรัพยากรบุคคล รายงานหลักเกณฑ์และการจ่ายค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง

- สำนักงานผู้อำนวยการ รายงานการจัดการรายงานที่เกี่ยวข้องกัน

- กองแผนงานและงบประมาณ รายงานสภาพธุรกิจ แผนงานทางธุรกิจและกลยุทธ์

(๒) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

- หน่วยงานที่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องจะต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

(๓) การเปิดเผยข้อมูลบนเว็บไซต์ อ.ต.ก. ประกอบด้วยข้อมูลโครงการลงทุนที่สำคัญ การจัดซื้อ/จัดจ้าง นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม และผลการดำเนินงานขององค์กร

- หน่วยงานที่มีข้อมูลโครงการลงทุนที่สำคัญ การจัดซื้อ/จัดจ้าง นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม และผลการดำเนินงานขององค์กร จะต้องดำเนินการเปิดเผยข้อมูลบนเว็บไซต์ อ.ต.ก.

หมวดที่ ๗ การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ให้ความสำคัญกับกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ และการตรวจสอบภายใน เพื่อเป็นกลไกในการดำเนินการบริหารจัดการองค์กรตามหลักการและแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ โดยมีการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดการบูรณาการร่วมกันกับการกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ อย่างยั่งยืน มีการจัดทำเอกสารเผยแพร่ด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในเป็นประจำทุกเดือนและให้พนักงานเข้ามามีส่วนร่วมและการสร้างวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงให้เกิดในองค์กร มีการกำหนดนโยบายและโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ซึ่งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดต่างๆ ดังนี้ คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง ควบคุมภายใน และการบริหารกิจการที่ดี คณะทำงานบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน มีกองพัฒนาระบบงานและบริหารความเสี่ยงทำหน้าที่ให้การสนับสนุนและแนะนำ กระบวนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ให้แก่หน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร และมีสำนักตรวจสอบภายในทำหน้าที่สอบทานการปฏิบัติงานของหน่วยงานการบริหารความเสี่ยงและรายงานการประเมินผลการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self – Assessment : CSA) ของส่วนงานย่อย และรายงานผลต่อคณะกรรมการตรวจสอบองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ

หมวดที่ ๘ จริยธรรม จรรยาบรรณ และคุณธรรม

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เล็งเห็นถึงความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดีขององค์กร จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติงานภายใต้ประมวลจริยธรรมสำหรับผู้บริหารและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตราฐานทางจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี โดยกองทรัพยากรบุคคลกำหนดเป็นคู่มือจริยธรรมและจรรยาบรรณ (Code of Conduct Guideline) องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส เป็นธรรมในการปฏิบัติงาน และการให้บริการแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และประชาชน อันเป็นเครื่องมือที่จำเป็นและสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้เข้าสู่รูปแบบของระบบธรรมาภิบาลตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งหลักการดังกล่าวเป็นกลไกสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการบริหารจัดการองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย และมุ่งสู่ประโยชน์ต่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และประชาชนต่อไป

คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เป็นผู้ได้รับความไว้วางใจ และได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้ดูแลบริหารงานของรัฐวิสาหกิจแทนรัฐ ดังนั้นควรต้องดำรงไว้ซึ่งจรรยาบรรณของกรมการรัฐวิสาหกิจ โดยปฏิบัติตามจรรยาบรรณของกรมการรัฐวิสาหกิจ ซึ่งระบุไว้ในคู่มือกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (ภาคผนวก ๙)

หมวดที่ ๙ การติดตามผลการดำเนินงาน

คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร กำกับการดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ให้บรรลุเป้าหมายตามบันทึกข้อตกลงประเมินผลการดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร โดยติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเป็นรายไตรมาสในการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และพิจารณารายงานด้านการเงินและไม่ใช้การเงิน คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร กำกับดูแลเพื่อให้้องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรมีแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานทั้งด้านการเงินและไม่ใช้การเงินอย่างครบถ้วนและเป็นระบบตามแนวทางที่กำหนด ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยมีความถี่สม่ำเสมออย่างน้อยเป็นรายไตรมาส และมอบข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะในการประชุมคณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร พร้อมติดตามผลสำเร็จของการดำเนินงานตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และมาตรฐานกระบวนการติดตามผลการดำเนินงาน รวมถึงเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานด้านการเงินและไม่ใช้การเงินของรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตาม เป้าหมายที่กำหนด โดยองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรปรับปรุงนโยบาย แนวปฏิบัติ และกระบวนการปฏิบัติงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการ โดยใช้ผลประเมินกระบวนการฯ ที่ผ่านมาเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพัฒนา

๕. นโยบายการบริหารจัดการองค์กร

๑) นโยบายการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตระหนักถึงภารกิจหลักในการช่วยเหลือเกษตรกรด้านการตลาดสินค้าเกษตร และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่เกษตรกรควบคู่ไปกับการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมชุมชน และการใส่ใจดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่สังคมที่เข้มแข็งและการเติบโตที่ยั่งยืนขององค์กรและส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ และการประสานประโยชน์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความน่าเชื่อถือในสายตาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรได้วางแนวนโยบายด้านการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ที่มุ่งเน้นการช่วยเหลือเกษตรกร การบริหารตลาด โดยมีกลุ่มเป้าหมายภายใน ได้แก่ ผู้บริหาร พนักงาน และลูกจ้าง และกลุ่มเป้าหมายภายนอก โดยยึดหลัก ISO ๒๖๐๐๐ – Social Responsibility ซึ่งแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) การกำกับดูแลองค์กร (Organizational Governance)

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรดำเนินการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ พัฒนาระบบคุณธรรม จริยธรรม ดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจให้กับทุกภาคส่วน และเพื่อให้การดำเนินงานของ อ.ต.ก. มีความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เป็นองค์กรในระดับที่ได้มาตรฐาน โดยยึดมั่นในหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ และแนวทางปฏิบัติ

(๒) สิทธิมนุษยชน (Human Rights)

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรให้ความสำคัญต่อการเคารพสิทธิมนุษยชนของบุคคลทุกคน โดยปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียม ปราศจากการเลือกปฏิบัติ สนับสนุน ส่งเสริมมนุษยชน หลีกเลี่ยงการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

(๓) การปฏิบัติด้านแรงงาน (Labour Practices)

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรให้ความสำคัญในด้านแรงงาน โดยปฏิบัติต่อพนักงานตามกฎหมายแรงงานและข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงานอย่างเป็นธรรม

(๔) สิ่งแวดล้อม (The Environment)

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรมุ่งเน้นการจัดการสภาพแวดล้อมบริเวณตลาด อ.ต.ก. ให้มีความสะอาด ปริมาณขยะลดลง ช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อม และสร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้กับพนักงาน และผู้ประกอบการ

(๕) การปฏิบัติดำเนินงานอย่างเป็นธรรม (Fair Operating Practices)

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรตระหนักถึงสิทธิของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงปฏิบัติต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างยุติธรรมและเสมอภาค

(๖) ประเด็นด้านผู้บริโภค (Consumer Issues)

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรตระหนักถึงการดูแลสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยด้านอาหาร การคุ้มครอง และการรับผิดชอบต่อผู้บริโภค

(๗) การมีส่วนร่วมและพัฒนาชุมชน (Community Involvement and Development)

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรตระหนักถึงการส่งเสริมกิจกรรมการให้พื้นที่ผู้ด้อยโอกาสได้ประกอบอาชีพ การส่งเสริมการสร้างประโยชน์สู่สังคมเพื่อภาพลักษณ์ที่ดี และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนสำคัญตามความสามารถพิเศษขององค์กร

๒) นโยบายด้านการตรวจสอบภายใน

หลักการและเหตุผล

การตรวจสอบภายในเป็นกลไกหนึ่งที่สำคัญในกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่จะช่วยในการดำเนินงานตามภารกิจขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อการใช้ทรัพยากรขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่าและสร้างคุณค่าเพิ่มของการบริหารจัดการขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรให้ดียิ่งขึ้น และตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน กำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี โดยให้สอดคล้องกับทิศทางยุทธศาสตร์ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในขององค์กร โดยมุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กร

สำนักตรวจสอบภายใน องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร จึงได้จัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยการศึกษา การรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์หลักขององค์กร ได้แก่ แผนวิสาหกิจขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร แผนงานงบประมาณประจำปี แผนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน รวมทั้งการหารือกับผู้บริหารระดับสูงขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เกี่ยวกับประเด็นที่เป็นความเสี่ยงสูงขององค์กร และเป็นสิ่งที่คาดหวังให้กับฝ่ายตรวจสอบภายในดำเนินการตรวจสอบ/สอบทาน รวมทั้งประเด็นต่างๆ ที่ได้รับตามข้อสังเกตของคณะกรรมการตรวจสอบ และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

นโยบายการตรวจสอบ

(๑) หน่วยงานในสังกัดองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรทุกส่วนงานควรได้รับการตรวจสอบการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างทั่วถึง โดยการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และให้คำปรึกษา รวมทั้งบูรณาการงานตรวจสอบ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.๒๕๕๕ และคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในปี ๒๕๖๕ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กรช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบและเป็นระเบียบ

(๒) เพื่อให้การดำเนินงานตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม ผู้ตรวจสอบภายในจะไม่ทำการตรวจสอบงานที่ตนเองเป็นผู้ปฏิบัติหรือดำเนินการภายในระยะเวลา ๑ ปี เพื่อมิให้เสียความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมในการตรวจสอบ

(๓) ผู้ตรวจสอบภายในจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องผิดกฎหมาย และการดำเนินการในลักษณะผลประโยชน์ทับซ้อนกับการปฏิบัติงานตรวจสอบ

๓) นโยบายการบูรณาการการกำกับดูแลกิจการที่ดีการบริหารความเสี่ยง และการควบคุมการปฏิบัติ ตามกฎเกณฑ์ (Governance Risk and Compliance : GRC)

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นการปฏิบัติตามระบบประเมินผลรัฐวิสาหกิจ Core Business Enablers เพื่อให้เกิดการบูรณาการและการเชื่อมโยงการดำเนินงานระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในองค์กร ในการขับเคลื่อนองค์กรให้เติบโตตามเป้าหมายที่วางไว้ และการตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) คณะกรรมการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร จึงได้มอบหมายคณะกรรมการต่างๆ ทำหน้าที่ดูแลและกำกับการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร พร้อมทั้งมอบนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง (Governance Risk and Compliance : GRC) ประกอบด้วย บทบาทหน้าที่ นโยบาย แนวทางปฏิบัติและการทบทวนนโยบาย

๔) นโยบายการแข่งขันทางการตลาดที่เป็นธรรม

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร มุ่งมั่นและตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินภารกิจขององค์กร ภายใต้กฎหมายการแข่งขันทางการค้า ซึ่งคำนึงการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเท่าเทียม ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี อันเป็นประโยชน์ต่อลูกค้า คู่ค้า คู่สัญญา คู่ความร่วมมือ และเกิดความเป็นธรรมในการแข่งขันกับผู้ที่ประสงค์จะดำเนินงานร่วมกับองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมการแข่งขันและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการควบคุมตลาดที่เป็นธรรม องค์การตลาดเพื่อเกษตรกรจึงกำหนดนโยบายการแข่งขันทางการตลาดที่เป็นธรรม เพื่อให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๕) นโยบายการต่อต้านการทุจริต

(๑) นโยบายการต่อต้านการทุจริตและการประพฤติมิชอบ

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ได้จัดทำประกาศนโยบายการต่อต้านการทุจริตและการประพฤติมิชอบ เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางการป้องกันและต่อต้านการทุจริต การรับสินบน และความขัดแย้งทางผลประโยชน์ขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรม คุณธรรมด้านความโปร่งใส ไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ ให้พนักงานและลูกจ้างได้ประพฤติปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การให้บริการ การใช้อำนาจ จากตำแหน่งหน้าที่ การใช้ดุลพินิจ การให้หรือรับของขวัญ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ตลอดจนผลประโยชน์ทับซ้อนและความเสี่ยงในการแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้ตามกฎหมาย

(๒) ประกาศเจตนารมณ์ไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ได้ประกาศเจตนารมณ์เป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและกำนัลทุกชนิดในก่อน/ขณะ/หลังปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต พร้อมทั้งยืนหยัดต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ (Anti-Corruption) เพื่อให้การบริหารงานองค์กรเป็นไปตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งคุณธรรม และความโปร่งใส

(๓) ประกาศการแสดงเจตนารมณ์เจตจำนงสุจริตในการบริหารงานการเป็นองค์กรคุณธรรมขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร มีเป้าหมายและความมุ่งมั่นที่จะบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสตรวจสอบได้ เป็นธรรม ตามหลักคุณธรรมจริยธรรม หลักกำกับดูแลกิจการที่ดี และหลักธรรมาภิบาลในการบริหารองค์กร ตลอดจนสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับมีจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ทั้งได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และเป็นอนุกรรมการบริหารยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการขับเคลื่อนนโยบายป้องกันและปราบปรามการทุจริตก่อให้เกิดการบูรณาการและรวมพลังในการขับเคลื่อนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงได้ประกาศการแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานการเป็นองค์กรคุณธรรมขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

(๔) มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ตระหนักถึงความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งเสริมธรรมาภิบาล มีเจตนารมณ์ให้การดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกร มีความโปร่งใส เป็นธรรม ปราศจากการแทรกแซงใดๆ ตรวจสอบได้ สอดคล้องกับนโยบายพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) จึงได้กำหนดมาตรการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจเพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐาน คู่มือการปฏิบัติงาน และขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง

บรรณานุกรม

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๐). **ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)**. กรุงเทพมหานคร. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๐). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)**. กรุงเทพมหานคร. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.). (๒๕๕๒). **หลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ ปี ๒๕๖๒**. กรุงเทพมหานคร. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.)
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.). (๒๕๖๖). **หลักเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการ Core Business Enablers ของรัฐวิสาหกิจ (ฉบับปรับปรุง ปี ๒๕๖๗)**. กรุงเทพมหานคร. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.)
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.). (๒๕๖๖). **ประกาศสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ กรณีรัฐวิสาหกิจมีกรรมการไม่เพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.๒๕๖๖**. กรุงเทพมหานคร. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.)
- องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร. (๒๕๖๗). **คู่มือกรรมการ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร**. กรุงเทพมหานคร. องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
- องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร. (๒๕๖๕). **คู่มือจริยธรรม และจรรยาบรรณของพนักงาน อ.ต.ก.** กรุงเทพมหานคร. องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร